

Ġabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Il-Ħames Awla)

13 ta' Lulju 2016*

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari — Artikolu 56 TFUE — Libertà li jiġu pprovduti servizzi — Restrizzjonijiet — Leġiżlazzjoni fiskali — Tassazzjoni tal-interessi miġbura — Differenza fit-trattament bejn l-istituzzjonijiet finanzjarji residenti u l-istituzzjonijiet finanzjarji mhux residenti”

Fil-Kawża C-18/15,

li għandha bħala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mis-Supremo Tribunal Administrativo (qorti amministrattiva suprema, il-Portugall), permezz ta' deċiżjoni tad-29 ta' Ottubru 2014, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fid-19 ta' Jannar 2015, fil-proċedura

Brisal – Auto Estradas do Litoral SA,

KBC Finance Ireland

vs

Fazenda Pùblica,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Il-Ħames Awla),

komposta minn J. L. da Cruz Vilaça, President tal-Awla, F. Biltgen (Relatur), A. Borg Barthet, E. Levits u M. Berger, Imħallfin,

Avukat Ĝenerali: J. Kokott,

Reġistratur: M. Ferreira, Amministratur Prinċipali,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tat-13 ta' Jannar 2016,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għal Brisal – Auto Estradas do Litoral SA u KBC Finance Ireland, minn J. Lampreia, R. Seabra Moura u F. Antas, avukati,
- ghall-Gvern Portuġiż, minn L. Inez Fernandes u J. Martins da Silva kif ukoll minn M. Rebelo, bħala aġenti,
- ghall-Gvern Belgjan, minn J.-C. Halleux u N. Zimmer kif ukoll minn M. Jacobs, bħala aġenti,
- ghall-Gvern Daniż, minn C. Thorning u M. Wolff, bħala aġenti,

* Lingwa tal-kawża: il-Portuġiż.

— għall-Kummissjoni Ewropea, minn W. Roels u P. Guerra e Andrade, bħala aġenti,
wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat Ĝenerali, ippreżentati fis-seduta tas-17 ta' Marzu 2016,
tagħti l-preżenti

Sentenza

- 1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 56 TFUE.
- 2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' tilwima bejn Brisal – Auto Estradas do Litoral SA (iktar 'il quddiem "Brisal"), stabbilita fil-Portugall, kif ukoll KBC Finance Ireland (iktar 'il quddiem "KBC"), stabbiliment bankarju li għandu s-sede tiegħu fl-Irlanda, u l-Fazenda Pública (teżor pubbliku, il-Portugall), rigward il-kalkolu tat-taxxa fuq id-dħul tal-persuni ġuridiċi (iktar 'il quddiem l-IRC), dwar id-dħul ta' interessi miġbura minn KBC u l-ġbir fras il-ghajn ta' din it-taxxa.

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt Portugiz

- 3 Skont l-Artikolu 4(2) tal-Código do Imposto sobre o Rendimento das Pessoas Colectivas (kodiċi tat-taxxa dwar id-dħul ta' persuni ġuridiċi), approvat mid-Decreto-Lei n.º 442-B/88 (Digriet-Ligi Nru 442-B/88), tat-30 ta' Novembru 1988 (*Diário da República* I, série I-A, n.º 277, tat-30 ta' Novembru 1988), fil-verżjoni tiegħu li tirriżulta mid-Decreto-Lei n.º 211/2005 (Digriet-Ligi Nru 211/2005), tas-7 ta' Diċembru 2005 (*Diário da República* I, série I-A, n.º 234, tas-7 ta' Diċembru 2005) (iktar 'il quddiem il-IRC), il-persuni ġuridiċi u l-entitajiet l-oħra li ma għandhomx is-sede jew it-tmexxija effettiva tagħhom fit-territorju Portuġiż huma suġġetti għall-IRC unikament f'dak li jikkonċerna d-dħul miksub f'dan it-territorju. Fost id-dħul ikkonċernat hemm, skont l-Artikolu 4(3)(c) tal-CIRC, l-interessi mhallsa minn debituri li jirrisjedu, li għandhom is-sede jew it-tmexxija effettiva tagħhom fit-territorju Portuġiż, jew li l-pagament tagħhom jithallas minn stabbiliment stabbli stabbilit f'dan l-Istat.
- 4 Fl-assenza ta' ftehim intiż għall-ħelsien minn taxxa doppja, tali dħul, skont l-Artikolu 80(2)(c) tal-CIRC, bħala principju huwa ntaxxat bir-rata ta' 20% u l-baži taxxabbi hija kkostitwita minn dħul gross miksub fil-Portugall. L-IRC, skont l-Artikolu 88(1)(c), l-Artikolu 88(3)(b) kif ukoll l-Artikolu 88(5) tal-CIRC, titnaqqas minn ras il-ghajn u din it-taxxa hija ta' natura definittiva.
- 5 Id-dħul minn interessi miġbura mill-istituzzjonijiet finanzjarji residenti huwa, skont l-Artikolu 80(1) tal-CIRC, impost bir-rata ta' 25 %. Madankollu, il-baži taxxabbi hija kkostitwita biss mill-ammont nett tal-interessi miġbura. Minbarra dan, skont l-Artikolu 90(1)(a) tal-CIRC, l-IRC ma titnaqqasx minn ras il-ghajn, f'dak li jikkonċerna dawn l-istituzzjonijiet finanzjarji.

Ftehim dwar it-taxxa doppja bejn ir-Repubblika Portugiża u l-Irlanda

- 6 L-Artikolu 11 tal-Convenção entre a República Portuguesa e a Irlanda para Evitar a Dupla Tributação e Prevenir a Evasão Fiscal em Matéria de Impostos sobre o Rendimento (ftehim bejn ir-Repubblika Portugiża u l-Irlanda intiż għall-ħelsien minn taxxa doppja u għall-prevenzjoni tal-evażjoni fiskali fil-qasam ta' taxxa fuq id-dħul), konkuż f'Dublin fl-1 ta' Ĝunju 1993 (*Diário da Repúblıca* I, série I-A, n° 144, tal-24 ta' Ĝunju 1994, p. 3310), jipprovdi:

"1 – L-interessi miġbura fi Stat kontraenti u mhalla lil resident ta' Stat kontraenti ieħor jistgħu jiġu ntaxxati f'dan l-Istat l-ieħor.

2 – Għalhekk, dawn l-interessi jistgħu wkoll jiġu ntaxxati fl-Istat kontraenti minn fejn joriginaw u skont il-legiżlazzjoni ta' dan l-Istat, iżda jekk il-persuna li tirċievi dawn l-interessi hija l-benefiċċjarja effettiva tagħhom, it-taxxa hekk stabbilita ma għandhiex taqbeż il-15 % tal-ammont gross ta' dawn l-interessi.

L-awtoritajiet kompetenti tal-Istati kontraenti ser jistabbilixxu, permezz ta' ftehim komuni, il-mod kif jiġi applikat dan il-limitu.

[...]"

Il-fatti fil-kawża principali u d-domandi preliminari

- 7 Fit-30 ta' Settembru 2004, Brisal ikkonkludiet kuntratt ta' finanzjament estern, imsejjah *Loan, Bond and Guarantee Facilities*, għal ammont ta' EUR 262 726 055, intiż sabiex jiggarantixxi l-iż-żvilupp tal-attivitajiet kollha li jaqgħu taħt kuntratt ta' koncessjoni li kien sar preċedentement mal-Istat Portugiż. Dan il-kuntratt ta' finanzjament estern ġie konkuż ma' konsorzju ta' banek fejn uħud minnhom biss kienu residenti fit-territorju Portugiż.
- 8 Fid-29 ta' Marzu 2005, dan il-konsorzju ġie estiż għal istituzzjonijiet oħra, fosthom KBC, permezz ta' trasferiment ta' kuntratt.
- 9 Fir-rigward tal-parti tal-kuntratt dwar KBC, Bristal naqqset minn ras il-għajnej u ħallset lill-Istat Portugiż, bħala IRC, ammont ta' EUR 59 386. Dan l-ammont kien ikkalkolat skont interassi dovuti lil KBC bejn ix-xahar ta' Settembru 2005 u x-xahar ta' Settembru 2007, li kienu jammontaw għal 350806.07.
- 10 Fit-28 ta' Settembru 2007, Brisal u KBC ippreżentaw appell amministrattiv kontra din it-taxxa quddiem iċ-ċentru tat-taxxi kompetenti, minhabba li din it-taxxa kienet tmur kontra l-Artikolu 56 TFUE.
- 11 Peress li dan l-appell amministrattiv ġie miċħud, Brisal u KBC ippreżentaw rikors quddiem it-Tribunal Administrativo e Fiscal de Sintra (qorti amministrattiva u fiskali ta' Sintra, il-Portugall), li wkoll ġie miċħud. Din il-qorti kkunsidrat li kien jirriżulta mis-sentenza tat-22 ta' Diċembru 2008, Truck Center (C-282/07, EU:C:2008:762), li l-fatt għal legiżlazzjoni nazzjonali li tipprevedi differenza fit-trattament bejn il-kumpanniji residenti u l-kumpanniji mhux residenti fir-rigward tal-obbligu ta' tnaqqis minn ras il-għajnej tat-taxxa dwar id-dħul ma jikkostitwixx, waħdu, ksur tal-principju tal-libertà li jiġu pprovduti servizzi, peress li dawn iż-żewġ kategoriji ta' kumpanniji ma kinux jinsabu f'sitwazzjoni oggettivament paragunabbli. Minbarra dan, din il-qorti żiedet li l-Qorti tal-Ġustizzja kienet digħi cahdet rikors għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu pprezentat mill-Kummissjoni Ewropea kontra r-Repubblika Portugiża, rikors li kien ibbażat fuq l-istess raġunijiet bhal dawk invokati minn Brisal u KBC fil-kuntest tal-kawża principali.

- 12 Insostenn tal-appell ippreżentat quddiem is-Supremo Tribunal Administrativo (qorti amministrativa suprema, il-Portugall), Brisal u KBC isostnu li l-interessi miksuba fil-Portugall mill-istituzzjonijiet finanzjarji mhux residenti huma suġġetti għal taxxa f'ras il-ghajn b'rata finali ta' 20 %, jew b'rata iktar baxxa f'każ ta' applikazzjoni ta' ftehim intiż għall-ħelsien minn taxxa doppja, rata li tolqot id-dħul gross, filwaqt li l-interessi miksuba mill-istituzzjonijiet finanzjarji residenti, li ma humiex suġġetti għal taxxa f'ras il-ghajn, huma intaxxati fuq il-valur nett tagħhom bir-rata ta' 25 %. L-istituzzjonijiet finanzjarji mhux residenti huma għalhekk suġġetti għal piż fiskali ikbar minn dak li l-istituzzjonijiet finanzjarji residenti huma suġġetti għalih, li jmur kontra l-libertà li jiġi pprovduti servizzi u l-moviment liberu tal-kapital, previsti rispettivament fl-Artikoli 56 u 63 TFUE.
- 13 Is-Supremo Tribunal Administrativo (qorti amministrativa suprema) tirrileva li l-kawża prinċipali tikkonċerna l-libertà li jiġi pprovduti servizzi u li l-effetti restrittivi fuq il-moviment liberu tal-kapital kif ukoll fuq il-libertà tal-pagamenti huma biss il-konsegwenza diretta u naturali ta' eventwali restrizzjonijiet għal-libertà li jiġi pprovduti servizzi. Għalhekk għandu jiġi eżaminat biss jekk l-Artikolu 80(2)(c) tas-CIRC huwiex konformi mal-Artikolu 56 TFUE, kif interpretat mill-Qorti tal-Ġustizzja b'mod partikolari fis-sentenzi tagħha tat-12 ta' Ġunju 2003, Gerritse (C-234/01, EU:C:2003:340), tat-3 ta' Ottubru 2006, FKP Scorpio Konzertproduktionen (C-290/04, EU:C:2006:630), u tal-15 ta' Frar 2007, Centro Equestre da Lezíria Grande (C-345/04, EU:C:2007:96).
- 14 Fil-fehma ta' din il-qorti, kien hemm lok li jsir riferiment mhux għas-sentenza tat-22 ta' Dicembru 2008, Truck Center (C-282/07, EU:C:2008:762), għas-soluzzjoni ta' din il-kawża, iżda pjuttost għas-sentenza tat-12 ta' Ġunju 2003, Gerritse (C-234/01, EU:C:2003:340). Madankollu, minkejja li l-logika li hija l-bażi ta' din l-ahħar sentenza tista' titqies li tippreżenta xebħi ma' dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, il-Qorti tal-Ġustizzja ma tatx deċiżjoni espliċita dwar l-intaxxar tal-pagamenti transkonfinali ta' interressi li jimplikaw istituzzjonijiet finanzjarji.
- 15 Tibqa' għalhekk miftuha l-kwistjoni jekk l-istituzzjonijiet finanzjarji residenti u l-istituzzjonijiet finanzjarji mhux residenti jinsabux f'sitwazzjoni paragħunabbli u jekk l-intaxxar ikkonċernat għandux jieħu inkunsiderazzjoni, kemm għall-ewwel minn dawn l-istituzzjonijiet kif ukoll għall-oħrajn, l-ispejjeż ta' finanzjament tas-self mogħti u l-ispejjeż direttament marbuta mal-attività ekonomika eżerċitata kif ukoll, fl-affermattiv, liema hija d-differenza li tippermetti li jiġi konkluż li l-istituzzjonijiet mhux residenti jinsabu, bħala fatt, f'sitwazzjoni sfavorevoli meta pparagunati mal-istituzzjonijiet residenti. Din il-problematika lanqas ma kienet ġiet deċiżja fis-sentenza tas-17 ta' Ġunju 2010, Il-Kummissjoni vs Il-Portugall (C-105/08, EU:C:2010:345).
- 16 F'dawn iċ-ċirkustanzi, is-Supremo Tribunal Administrativo (qorti amministrativa suprema) iddeċidiet li tissospendi l-procedura u tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domandi preliminari li ġejjin:
- "1) L-Artikolu 56 TFUE jipprekludi legiżlazzjoni fiskali interna li tipprovdli li istituzzjonijiet finanzjarji mhux residenti fit-territorju Portugiż jiġi ssuġġettati għat-taxxa fuq id-dħul ta' interressi li jirriżultaw f'dan it-territorju u intaxxati f'ras il-ghajn b'rata definitiva ta' 20 % (jew b'rata inqas fil-każ ta' ftehim għal-ħelsien minn taxxa doppja), rata applikabbli fuq id-dħul gross, mingħajr il-possibbiltà ta' tnaqqis tal-ispejjeż professjonalı direktament marbuta mal-attività finanzjarja eżerċitata, filwaqt li l-interessi li jirriżultaw mill-istituzzjonijiet finanzjarji residenti huma inkorporati fid-dħul globali taxxabbli, fejn isir it-tnaqqis tal-ispejjeż assoċjati mal-attività eżerċitata fil-mument tal-kalkolu tal-profitt għall-finijiet tal-issuġġettar [għall-IRC], fejn b'hekk, ir-rata generali ta' 25 % tapplika għad-dħul ta' interressi nett?
- 2) Din l-oppożizzjoni teżisti wkoll meta ssir il-konstatazzjoni li l-bażi taxxabbli tal-istituzzjonijiet finanzjarji residenti tibqa' jew tista' tibqa' suġġetta, wara t-tnaqqis tal-ispejjeż ta' finanzjament assoċjati mad-dħul ta' interressi jew mat-tnaqqis tal-ispejjeż b'relazzjoni ekonomika diretta ma' dan id-dħul, għal bażi taxxabbli ogħla minn dak li huwa intaxxat f'ras il-ghajn mill-istituzzjonijiet mhux residenti u li jkollu effett fuq id-dħul gross?

- 3) F'dan ir-rigward, l-ispejjeż ta' finanzjament assoċjati mas-self mogħti jew mal-ispejjeż li jipprezentaw rabta ekonomika diretta mad-dħul ta' interassi li jirriżultaw, jistgħu jiġu kkonfermati permezz tad-data pprovduta mill-EURIBOR ('Euro Interbank Offered Rate') u mil-LIBOR ('London Interbank Offered Rate') – entitajiet li jirrappreżentaw ir-rati ta' interass medji mitluba fil-finanzjamenti interbankarji li għalihom jirrikorru l-banek sabiex jeżercitaw l-attività tagħhom?"

Fuq id-domandi preliminari

- 17 L-ewwel nett, hemm lok li jiġi kkonstatat li, fir-rigward taċ-ċirkustanza li l-fatti inkwistjoni fil-kawża prinċipali seħħew qabel l-1 ta' Dicembru 2009, jiġifieri qabel id-dħul fis-seħħ tat-Trattat FUE, l-interpretazzjoni mitluba mill-qorti tar-rinvju għandha titqies li tirrigwarda l-Artikolu 49 KE u mhux l-Artikolu 56 TFUE.
- 18 Permezz tad-domandi tagħha, li għandhom jiġu eżaminati flimkien, il-qorti tar-rinvju essenzjalment tistaqsi, minn naħa, jekk l-Artikolu 49 KE għandux jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi legiżlazzjoni nazzjonali, bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li tintaxxa l-istituzzjonijiet finanzjarji mhux residenti, permezz ta' taxxa f'ras il-ghajn, fuq id-dħul minn interassi miksuba ġewwa l-pajjiż mingħajr possibbiltà ta' tnaqqis tal-ispejjeż professjonal, filwaqt li l-istituzzjonijiet finanzjarji residenti ma humiex suġġetti għal tali taxxa f'ras il-ghajn u jistgħu jnaqqsu l-ispejjeż professjonal direttament marbuta mal-attività finanzjarja eżerċitata, u, min-naħha l-oħra, kif dawn l-ispejjeż għandhom jiġu stabbiliti.
- 19 Sabiex tingħata risposta għal dawn id-domandi, hemm lok, l-ewwel nett, li jiġi eżaminat jekk l-Artikolu 49 KE jipprekludix legiżlazzjoni nazzjonali li tipprovdi li taxxa f'ras il-ghajn tiġi applikata għar-remunerazzjoni tal-istituzzjonijiet finanzjarji mhux residenti, filwaqt li r-remunerazzjoni mħallsa lill-istituzzjonijiet finanzjarji residenti ma hijiex suġġetta għal tali taxxa. Għalhekk, għandu jiġi stabbilit jekk iċ-ċirkustanza li tal-ewwel, bid-differenza minn tat-tieni, ma jistgħux inaqqsu l-ispejjeż professjonal direttament marbuta mal-tività finanzjarja inkwistjoni tikkostitwixx restrizzjoni fis-sens ta' din id-dispozizzjoni u, fl-affermattiv, jekk tali restrizzjoni tistax tiġi ġġustifikata. Fl-aħħar nett, għandu jiġi ppreċiżat jekk rati ta' interassi medji, bħal dawk li hemm riferiment għalihom fit-talba għal deċiżjoni preliminari, jistgħux jitqiesu li jikkostitwixx spejjeż professjonal direttamente marbuta mal-tività finanzjarja inkwistjoni.
- 20 Fir-rigward tal-ewwel minn dawn l-aspetti, mit-talba għal deċiżjoni preliminari jirriżulta li l-qorti tar-rinvju tikkunsidra hija stess li d-differenza ta' trattament inkwistjoni fil-kawża prinċipali ma tirriżultax tant mill-applikazzjoni ta' żewġ tekniki ta' ntaxxar differenti izda mir-rifjut li lill-istituzzjonijiet finanzjarji mhux residenti tingħata l-possibbiltà li jnaqqsu l-ispejjeż professjonal filwaqt li l-istituzzjonijiet finanzjarji residenti għandhom tali possibbiltà. Minbarra dan, il-fajl ippreżentat lill-Qorti tal-Ġustizzja ma jinkludi ebda element ieħor relatati ma' dan l-ewwel aspett tat-talba għal deċiżjoni preliminari.
- 21 F'dawn iċ-ċirkustanzi, huwa biżżejjed li jitfakk, hekk kif irrilevat l-Avukat Ġenerali fil-punt 22 tal-konklużjonijiet tagħha, li mill-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja jirriżulta li l-applikazzjoni ghall-fornituri ta' servizzi mhux residenti tat-taxxa f'ras il-ghajn bħala teknika ta' tassazzjoni, filwaqt li l-fornituri residenti ma humiex suġġetti għal tali taxxa f'ras il-ghajn, filwaqt li tikkostitwixxi restrizzjoni għal-libertà li jiġu pprovduti servizzi, tista' tiġi ġġustifikata minn raġunijiet imperattivi ta' interass generali, bħal, pereżempju, in-neċċessità li tiġi ggarrantita l-effettività tal-irkupru tat-taxxa (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-3 ta' Ottubru 2006, FKP Scorpio Konzertproduktionen, C-290/04, EU:C:2006:630, punt 35, u tat-18 ta' Ottubru 2012, X, C-498/10, EU:C:2012:635, punt 39).
- 22 Għalhekk, l-Artikolu 49 KE għandu jiġi interpretat fis-sens li ma jipprekludix legiżlazzjoni nazzjonali, bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li skont din proċedura ta' tnaqqis f'ras il-ghajn tat-taxxa tiġi applikata għar-remunerazzjoni tal-istituzzjonijiet finanzjarji mhux residenti fl-Istat Membru li fihi jiġi

pprovduti s-servizzi, filwaqt li r-remunerazzjoni mhalla lill-istituzzjonijiet finanzjarji residenti ta' dan l-Istat Membru ma hijex suġġetta għal tali taxxa f'ras il-ghajn, bil-kundizzjoni li l-applikazzjoni lill-istituzzjonijiet finanzjarji mhux residenti tat-taxxa f'ras il-ghajn tiġi ġġustifikata minn raġuni imperattiva ta' interess generali u ma tmurx lil hinn minn dak li huwa neċċesarju sabiex jintlaħaq l-għan imfitteż.

- 23 F'dak li jikkonċerna t-tieni aspett tat-talba għal deciżjoni preliminari, hemm lok li jitfakkar li l-Qorti tal-Ġustizzja digħi ddecidiet, fir-rigward tat-teħid inkunsiderazzjoni tal-ispejjeż professjonal li għandhom rabta direttu mal-attività eżerċitata, li l-fornituri residenti u l-fornituri mhux residenti jinsabu f'sitwazzjoni paragunabbli (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-12 ta' Ġunju 2003, Gerritse, C-234/01, EU:C:2003:340, punt 27; tas-6 ta' Lulju 2006, Conijn, C-346/04, EU:C:2006:445, punt 20; u tal-15 ta' Frar 2007, Centro Equestre da Lezíria Grande, C-345/04, EU:C:2007:96, punt 23).
- 24 Il-Qorti tal-Ġustizzja tiddeduċi minn dan li l-Artikolu 49 KE jipprekludi leġiżlazzjoni fiskali nazzjonali li, bħala regola generali, tieħu inkunsiderazzjoni, matul l-intaxxar ta' persuni mhux residenti, id-dħul gross mingħajr tnaqqis tal-ispejjeż professjonal, filwaqt li r-residenti jiġu ntaxxati fuq id-dħul nett tagħhom wara tnaqqis ta' dawn l-ispejjeż (sentenzi tat-12 ta' Ġunju 2003, Gerritse, C-234/01, EU:C:2003:340, punti 29 u 55; tat-3 ta' Ottubru 2006, FKP Scorpio Konzertproduktionen, C-290/04, EU:C:2006:630, punt 42; u tal-15 ta' Frar 2007, Centro Equestre da Lezíria Grande, C-345/04, EU:C:2007:96, punt 23).
- 25 F'dan il-każ, u fir-rigward tal-argument, invokat b'mod partikolari mir-Repubblika Portuġiża, li l-provvisti ta' servizzi mwettqa mill-istituzzjonijiet finanzjarji għandhom, fir-rigward tal-principju tal-libertà li jiġi pprovduti servizzi msemmi fl-Artikolu 49 KE, bħala principju jiġi ttrattati b'mod differenti minn provvisti ta' servizzi mogħtija f'oqsma ta' attivită oħra, peress li jkun impossibbli li tiġi stabbilita kwalunkwe rabta karatteristika bejn l-ispejjeż sostnuti u d-dħul ta' interessi miksuba, il-qorti tar-rinvju tistaqsi jekk il-ġurisprudenza cċitata fil-punt precedenti tistax tiġi trasposta fil-kawża principali.
- 26 F'dan ir-rigward, hemm lok li jiġi ppreċiżat li l-Qorti tal-Ġustizzja ma stabbilixxiet distinzjoni bejn il-kategoriji differenti ta' provvisti ta' servizzi. Minbarra dan, l-Artikolu 49 KE, moqri flimkien mal-Artikolu 50 KE, ma jagħml ix distinzjoni bejn il-kategoriji kollha ta' provvisti ta' servizzi elenkat f'din l-aħħar dispożizzjoni. Huwa biss l-Artikolu 51(2) KE li jipprovdi li l-libertà li jipprovdu servizzi ta' banek li huma marbuta ma' movimenti ta' kapital għandha titwettaq b'armonija mal-libertà tal-moviment tal-kapital. Issa, id-dispożizzjoni tat-Trattat KE dwar il-moviment liberu tal-kapital ma jinkludu ebda element ta' natura li jikkorrobora l-argument li s-servizzi tal-banek għandhom jiġi ttrattati b'mod differenti minn provvisti ta' servizzi oħra minhabba l-fatt li jkun impossibbli li tiġi stabbilita kwalunkwe rabta karatteristika bejn l-ispejjeż sostnuti u d-dħul ta' interessi miksuba.
- 27 Għaldaqstant, il-provvisti ta' servizzi mwettqa minn istituzzjonijiet finanzjarji ma jistgħux, fir-rigward tal-principju tal-libertà li jiġi pprovduti servizzi msemmi fl-Artikolu 49 KE, bħala principju jiġi ttrattati b'mod differenti minn provvisti ta' servizzi mogħtija f'oqsma ta' attivită oħra.
- 28 Isegwi li leġiżlazzjoni nazzjonali bħal dik inkwistjoni fil-kawża principali, li skont din l-istituzzjonijiet finanzjarji mhux residenti huma ntaxxati fuq id-dħul ta' interessi miksuba ġewwa l-Istat Membru kkonċernat mingħajr ma jingħataw il-possibbiltà li jnaqqosu l-ispejjeż professjonal direttament marbuta mal-attività inkwistjoni, filwaqt li tali possibbiltà hija rikonoxxuta lill-istituzzjonijiet finanzjarji residenti, tikkostitwixxi restrizzjoni għal-libertà li jiġi pprovduti servizzi li bħala principju hija projbita, skont l-Artikolu 49 KE.
- 29 Madankollu, hekk kif jirriżulta mill-ġurisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, restrizzjoni għal-libertà li jiġi pprovduti servizzi tista' tiġi acċettata jekk din tkun iġġustifikata minn raġunijiet imperattivi ta' interess generali. F'każ bħal dan, ikun meħtieġ ukoll li l-applikazzjoni ta' din

ir-restrizzjoni tkun xierqa sabiex tiggarantixxi t-twettiq tal-ghan imfitteks u li din ma tmurx lil hinn minn dak li huwa neċċesarju sabiex dan jintlaħaq (sentenza tat-18 ta' Ottubru 2012, X, C-498/10, EU:C:2012:635, punt 36).

- 30 Għalhekk, għandu jigi vverifikat jekk restrizzjoni bħal dik inkwistjoni fil-kawża principali tistax validament tigi ġġustifikata mir-raġunijiet invokati f'dan il-każ.
- 31 F'dan ir-rigward, minn naħa, mid-deċiżjoni tar-rinviju jirriżulta li l-ġġustifikazzjoni mressqa quddiem il-qorti tar-rinviju hija bbażata fuq l-applikazzjoni lill-istituzzjonijiet finanzjarji mhux residenti ta' rata ta' taxxa iktar favorevoli minn dik applikata għall-istituzzjonijiet finanzjarji residenti.
- 32 Madankollu, il-Qorti tal-Ġustizzja ripetutament iddeċidiet li trattament fiskali sfavorevoli li jmur kontra libertà fundamentali ma jistax jitqies li huwa kompatibbli mad-dritt tal-Unjoni minħabba l-eżiżenza eventwali ta' vantaggi oħra (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-1 ta' Lulju 2010, Dijkman u Dijkman-Lavalejje, C-233/09, EU:C:2010:397, punt 41, kif ukoll tat-18 ta' Ottubru 2012, X, C-498/10, EU:C:2012:635, punt 31).
- 33 Isegwi li restrizzjoni għal-libertà li jiġu pprovduti servizzi bħal dik inkwistjoni fil-kawża principali ma tistax tigi ġġustifikata miċ-ċirkustanza li l-istituzzjonijiet finanzjarji mhux residenti huma suġġetti għal rata ta' taxxa inqas għolja minn dik tal-istituzzjonijiet finanzjarji residenti.
- 34 Min-naħa l-oħra, fil-kuntest tal-proċedura quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, ir-Repubblika Portugiża sostniet li l-leġiżlazzjoni inkwistjoni fil-kawża principali hija ġġustifikata kemm mir-rekiżiż li jinżamm it-tqassim ekwilibrat tas-setgħa ta' tassazzjoni bejn l-Istati Membri, mir-rieda ta' ħelsien mit-tnaqqis doppju tal-ispejjeż professjonalni inkwistjoni u min-neċċessità li tiġi għarantita l-effettività tal-irkupru tat-taxxa.
- 35 Fir-rigward, fl-ewwel lok, tat-tqassim ekwilibrat tas-setgħa ta' tassazzjoni bejn l-Istati Membri, hemm lok li jitfakkar li l-Qorti tal-Ġustizzja certament irrikonoxxiet li ż-żamma tat-tqassim tas-setgħa ta' tassazzjoni bejn l-Istati Membri tikkostitwixxi għan leġittimu u li, fl-assenza ta' miżuri ta' unifikazzjoni jew ta' armonizzazzjoni adottati mill-Unjoni Ewropea, l-Istati Membri jibqgħu kompetenti sabiex jiddefinixxu, permezz ta' ftehim jew unilateralment, il-kriterji għat-tqassim tas-setgħa ta' tassazzjoni tagħhom, sabiex tiġi eliminata t-taxxa doppja (sentenza tal-21 ta' Mejju 2015, Verder LabTec, C-657/13, EU:C:2015:331, punt 42).
- 36 Madankollu, jirriżulta wkoll mill-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja li, meta l-Istati Membru jagħmlu użu minn din il-libertà u jistabbilixxu, fil-kuntest ta' ftehimiet bilaterali intiżi għall-ħelsien minn taxxa doppja, il-fatturi ta' rabta għall-finijiet tat-tqassim tal-ġurisdizzjoni fiskali, dawn huma marbuta li jossevaw il-principju ta' ugwaljanza fit-trattament u l-libertajiet ta' moviment iggarantiti mid-dritt primarju tal-Unjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tad-19 ta' Novembru 2015, Bukovsky, C-241/14, EU:C:2015:766, punt 37).
- 37 Issa, hekk kif irrilevat l-Avukat Ĝenerali fil-punti 59 sa 62 tal-konklużjonijiet tagħha, f'dan il-każ ma ježisti ebda element ta' natura li jiispjega kif it-tqassim tas-setgħat ta' tassazzjoni jeħtieg li l-istituzzjonijiet finanzjarji mhux residenti għandhom, f'dak li jikkonċerna t-tnaqqis tal-ispejjeż professjonalni direttament marbuta mad-dħul taxxabbi tagħhom f'dan l-Istat Membru, jiġu ttrattati inqas favorevolment mill-istituzzjonijiet finanzjarji residenti.
- 38 F'dak li jikkonċerna, it-tieni nett, ir-rieda ta' prevenzjoni tat-tnaqqis doppju tal-ispejjeż professjonal, li tista' tintrabat mal-ġlied kontra l-frodi fiskali, huwa biżżejjed li jiġi rrilevat li, billi llimitat ruħha sabiex tevoka, mingħajr preċiżjoni oħra, l-eżiżenza eventwali ta' riskju li l-ispejjeż inkwistjoni jistgħu jitnaqqsu t-tieni darba fl-Istat ta' residenza tal-fornitur tas-servizzi, mingħajr ma ġie stabbilit kif l-implementazzjoni tad-dispożizzjoni tad-Direttiva tal-Kunsill 77/799/KE, tad-19 ta' Diċembru 1977, dwar għajnejna reciproka mill-awtoritat jippekk kompetenti tal-Istati Membri fil-qasam tat-tassazzjoni diretta

(ĠU Edizzjoni Specjali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 63), kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 2001/106/KE tas-16 ta' Novembru 2004 (ĠU L 333M, p. 266) fis-seħħ fil-mument tal-fatti inkwistjoni fil-kawża principali, ma kinitx ippermittiet li jiġi evitat dan ir-riskju, ir-Repubblika Portugiża ma tagħmilx lill-Qorti tal-Ġustizzja fil-pożizzjoni li tevalwa l-portata ta' dan l-argument (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-24 ta' Frar 2015, Grünwald, C-559/13, EU:C:2015:109, punt 52).

- 39 Fir-rigward, fit-tielet lok, tan-neċċessità li tiġi ggarantita l-effettività tal-irkupru tat-taxxa, hemm lok li jittfakk li, jekk il-Qorti tal-Ġustizzja ddecidiet li tali għan jikkostitwixxi raġuni imperattiva ta' interessa generali li tista' tiġġustifika restrizzjoni għal-libertà li jiġu pprovduti servizzi (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tat-3 ta' Ottubru 2006, FKP Scorpio Konzertproduktionen, C-290/04, EU:C:2006:630, punti 35 u 36, kif ukoll tat-18 ta' Ottubru 2012, X, C-498/10, EU:C:2012:635, punt 39), l-applikazzjoni ta' din ir-restrizzjoni wkoll għandha tkun xierqa sabiex tiggarantixxi t-twettiq tal-ġħand imfittex u li hija ma tmurx lil hinn minn dak li huwa neċċessarju sabiex dan jintlaħaq (sentenza tat-18 ta' Ottubru 2012, X, C-498/10, EU:C:2012:635, punt 36).
- 40 Issa, fir-rigward ta' restrizzjoni bħal dik inkwistjoni fil-kawża principali, għandu jiġi kkonstatat li din ma hijiex neċċessarja sabiex tiġi żgurata l-effettività tal-irkupru tal-IRC.
- 41 Fil-fatt, hekk kif l-Avukat Ĝenerali rrilevat fil-punti 70 sa 72 tal-konklużjonijiet tagħha, għandu l-ewwel nett jiġi sostnut li l-argument, imressaq mir-Repubblika Portugiża, li l-ġħoti lill-persuni parżjalment suġġetti għat-taxxa tal-possibbiltà li jnaqqsu l-ispejjeż professjonal direttament marbuta mal-provvisti mwettqa fit-territorju ta' dan l-Istat Membru joħloq piż amministrattiv għall-awtoritajiet fiskali nazzjonali, japplika wkoll, *mutatis mutandis*, għall-persuni kompletament suġġetti għat-taxxa.
- 42 Sussegwentement, il-piż amministrattiv supplimentari li eventwalment jaqa' fuq id-destinatarju tas-servizz meta dan tal-ahħar għandu jipproċedi għat-teħid inkunsiderazzjoni tal-ispejjeż professjonal li l-fornitur jitlob it-tnaqqis tagħhom jeżisti biss f'sistema li tipprevedi li dan it-tnaqqis għandu jseħħ qabel ma t-taxxa f'ras il-ghajnej tigħiġi applikata u jista' għalhekk jiġi evitat meta l-fornitur huwa awtorizzat sabiex isostni d-dritt għal tnaqqis tiegħi direttament mal-amministrazzjoni u ladarba l-IRC titnaqqas. F'każ simili, id-dritt għal tnaqqis iseħħ bir-rimbors ta' parti mit-taxxa mnaqqsa f'ras il-ghajnej.
- 43 Fl-ahħar nett, huwa l-fornitur ta' servizzi li għandu jiddeċiedi jekk iqisx opportun li jinvesti riżorsi fl-istabbiliment u fit-traduzzjoni ta' dokumenti intiżi sabiex juru r-realtà u l-ammont effettiv tal-ispejjeż professjonal li tagħhom huwa jitlob it-tnaqqis.
- 44 Fir-rigward tat-tielet aspett tat-talba għal deċiżjoni preliminari, jiġifieri l-mod kif għandhom jiġu stabbiliti l-ispejjeż professjonal direttament marbuta mad-dħul ta' interassi bbażati fuq kuntratt ta' self finanzjarju bħal dak inkwistjoni fil-kawża principali, hemm lok li jittfakk li l-Qorti tal-Ġustizzja ddecidiet li Stat Membru li jagħti lir-residenti l-possibbiltà li jnaqqsu tali spejjeż ma jistax, bħala principju, jeskludi t-teħid inkunsiderazzjoni ta' dawn l-istess spejjeż għall-persuni mhux residenti (sentenza tal-15 ta' Frar 2007, Centro Equestre da Lezíria Grande, C-345/04, EU:C:2007:96, punt 23).
- 45 Isegwi li, f'dak li jikkonċerna t-teħid inkunsiderazzjoni ta' dawn l-ispejjeż, il-persuni mhux residenti bħala principju għandhom jiġu ttrattati bl-istess mod bħar-residenti u għandhom ikunu jistgħu jnaqqsu l-ispejjeż tal-istess natura bħal dawk li dawn tal-ahħar huma awtorizzati li jnaqqsu.
- 46 Barra minn hekk, mill-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja jirriżulta li, bi spejjeż professjonal marbuta direttament mad-dħul miġbur fl-Istat Membru fejn l-attività hija eżerċitata, għandhom jinftieħmu l-ispejjeż li jirriżultaw minn din l-attività u, għalhekk, huma neċċessarji għall-eżerċizzju tagħha (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-24 ta' Frar 2015, Grünwald, C-559/13, EU:C:2015:109, punt 30 u l-ġurisprudenza cċitata).

- 47 Fir-rigward tal-provvista ta' servizzi inkwistjoni fil-kawża prinċipali, jiġifieri, l-ghoti ta' self finanzjarju, hemm lok li jiġi kkonstatat li t-twettiq ta' tali provvista jagħti neċċessarjament lok għal spejjeż professjonali bħal pereżempju, spejjeż għal akkomodazzjoni flukandi kif ukoll ta' konsulenza legali jew fiskali, fejn huwa relattivament faċċi li tiġi stabbilita kemm ir-rabta diretta mas-self inkwistjoni kif ukoll li jiġi pprovat l-ammont effettiv. Peress li l-persuni parzjalment suġġetti għat-taxxa għandhom ikunu jistgħu jibbenifikaw mill-istess trattament bħall-persuni kompletament suġġetti għat-taxxa, huma għandhom jingħataw, f'dak li jikkonċerna dawn l-ispejjeż, l-istess possibbiltajiet ta' tnaqqis, filwaqt li jkunu suġġetti għall-istess rekwiżiti f'dak li jikkonċerna, b'mod partikolari, l-oneru tal-prova.
- 48 Għandu jingħad ukoll li l-eż-żerċizzju ta' din l-attività johloq ukoll spejjeż ta' finanzjament li bħala prinċipju għandhom jitqiesu li huma neċċessarji ghall-eż-żerċizzju ta' din l-attività, iżda jista' jirriżulta iktar diffiċċi li tiġi stabbilita r-rabta diretta tagħhom ma' self finanzjarju partikolari jew l-ammont effettiv. L-istess osservazzjoni tapplika, hekk kif l-Avukat Ĝenerali rrilevat fil-punt 39 tal-konkluzjonijiet tagħha, f'dak li jikkonċerna l-parti tal-ispejjeż ġenerali tal-istituzzjoni finanzjarja li tista' titqies li hija neċċessarja għall-ghoti ta' self finanzjarju partikolari.
- 49 Madankollu, iċ-ċirkustanza biss li din il-prova hija iktar diffiċċi sabiex tiġi prodotta ma tistax tawtorizza Stat Membru li jirrifjuta, b'mod assolut, lill-persuni mhux residenti, persuni parzjalment suġġetti għat-taxxa, tnaqqis li huwa jagħti lir-residenti, persuni għal kollox suġġetti għat-taxxa, peress li ma jistax jiġi eskluż *a priori* li persuna mhux residenti tkun fil-pożizzjoni li tipprovd i-dokumenti ta' sostenn rilevanti li jippermettu lill-awtoritajiet fiskali tal-Istat Membru ta' tassazzjoni li jivverifikaw, b'mod ċar u preċiż, ir-realtà u n-natura tal-ispejjeż professjonali li t-taqqis tagħhom huwa mitlub (ara, b'analogija, is-sentenzi tas-27 ta' Jannar 2009, Persche, C-318/07, EU:C:2009:33, punt 53, kif ukoll tas-26 ta' Mejju 2016, Kohll u Kohll-Schlesser, C-300/15, EU:C:2016:361, punt 55).
- 50 Fil-fatt, xejn ma jipprekludi lill-awtoritajiet fiskali kkonċernati li jeħtieġ mill-persuna mhux residenti l-provi li huma jqisu neċċessarji sabiex jiġi evalwat jekk il-kundizzjonijiet għal tnaqqis ta' spejjeż previsti mil-legiżlazzjoni inkwistjoni humiex issodisfatti u, bħala konsegwenza, jekk hemmx lok jew le li jingħata t-taqqis mitlub (ara, b'analogija, is-sentenzi tas-27 ta' Jannar 2009, Persche, C-318/07, EU:C:2009:33, punt 54, kif ukoll tas-26 ta' Mejju 2016, Kohll u Kohll-Schlesser, C-300/15, EU:C:2016:361, punt 56).
- 51 F'dan il-kuntest, hemm lok li jiġi kkonstatat li l-Gvern Portużiż ma pprovda ebda indikazzjoni fir-rigward tar-raġunijiet li jistgħu jipprekludu li l-awtoritajiet fiskali nazzjonali jieħdu inkunsiderazzjoni provi prodotti mill-istituzzjonijiet finanzjarji mhux residenti.
- 52 Hija l-qorti tar-rinvju, li hija adita bit-tilwima fil-kawża prinċipali, u li għandha tieħu r-responsabbiltà tad-deċiżjoni ġudizzjarja li għandha tingħata, li għandha tistabbilixxi, fil-kuntest ta' din it-tilwima, minn naħha, liema huma, fost l-ispejjeż iddikjarati minn KBC, dawk li jistgħu jidher li huma spejjeż professjonali direttament marbuta mal-attività finanzjarja inkwistjoni, fis-sens tal-legiżlazzjoni nazzjonali, u, min-naħha l-oħra, liema hija l-parti mill-ispejjeż ġenerali li tista' titqies li hija direttament marbuta ma' din l-attività (ara, b'analogija, is-sentenza tal-15 ta' Frar 2007, Centro Equestre da Lezíria Grande, C-345/04, EU:C:2007:96, punt 26).
- 53 F'dan ir-rigward, għandu jingħad ukoll li, sakemm il-legiżlazzjoni nazzjonali tawtorizza lill-istituzzjonijiet finanzjarji residenti li jaġġi kalkolu tal-ispejjeż ta' finanzjament sostnuti, rati ta' interassi bħal dawk imsemmija mill-qorti tar-rinvju fit-tielet domanda preliminari tagħha, din il-qorti ma tistax, f'sitwazzjoni bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, tieħu inkunsiderazzjoni dawn ir-rati.

- 54 Fil-fatt, dawn jikkostitwixxu biss rati medji pprattikati fil-kuntest ta' finanzjamenti interbankarji u ma jikkorrispondux mal-ispejjeż ta' finanzjament effettivament sostnuti. Minbarra dan, hekk kif jirriżulta mill-fajl ipprezentat quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, is-self inkwistjoni fil-kawża principali ma kienx eskužiġiavament iffinanzjat minn fondi mislufa mill-kumpanija omm ta' KBC u minn banek oħra, iżda kien iffinanzjat ukoll permezz ta' fondi ddepozitati mill-klienti ta' KBC.
- 55 Għalhekk, fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet precedenti kollha, ir-risposti għad-domandi preliminari magħmula għandhom ikunu li:
- l-Artikolu 49 KE ma jipprekludix leġiżlazzjoni nazzjonali li skont din proċedura ta' tnaqqis f'ras il-ghajn tat-taxxa tiġi applikata għar-remunerazzjoni tal-istituzzjonijiet finanzjarji mhux residenti tal-Istat Membru li fih jiġu pprovduti s-servizzi, filwaqt li r-remunerazzjoni mhallsa lill-istituzzjonijiet finanzjarji residenti ta' dan l-Istat Membru ma hijiex suġġetta għal tali taxxa, bil-kundizzjoni li l-applikazzjoni lill-istituzzjonijiet finanzjarji mhux residenti tat-taxxa f'ras il-ghajn tkun iġġustifikata minn raġuni imperattiva ta' interess ġenerali u ma tmurx lil hinn minn dak li huwa neċċessarju sabiex jintlaħaq l-għan imfittex;
 - l-Artikolu 49 KE jipprekludi leġiżlazzjoni nazzjonali bħal dik inkwistjoni fil-kawża principali li, bħala regola ġenerali, tintaxxa l-istituzzjonijiet finanzjarji mhux residenti fuq id-dħul ta' interassi miksub ġewwa l-Istat Membru kkonċernat mingħajr ma tagħthihom il-possibbiltà li jnaqqsu l-ispejjeż professjoni direttament marbuta mal-attività inkwistjoni, filwaqt li tali possibbiltà hija rikonoxxuta lill-istituzzjonijiet finanzjarji residenti;
 - hija l-qorti nazzjonali li għandha tevalwa, abbażi tad-dritt nazzjonali tagħha, liema huma l-ispejjeż professjoni li jistgħu jitqiesu li huma direttament marbuta mal-tività inkwistjoni.

Fuq l-ispejjeż

- 56 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża principali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-observazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jithallu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (Il-Ħames Awla) taqta' u tiddeċiedi:

L-Artikolu 49 KE ma jipprekludix leġiżlazzjoni nazzjonali li skont din proċedura ta' tnaqqis f'ras il-ghajn tat-taxxa tiġi applikata għar-remunerazzjoni tal-istituzzjonijiet finanzjarji mhux residenti tal-Istat Membru li fih jiġu pprovduti s-servizzi, filwaqt li r-remunerazzjoni mhallsa lill-istituzzjonijiet finanzjarji residenti ta' dan l-Istat Membru ma hijiex suġġetta għal tali taxxa, bil-kundizzjoni li l-applikazzjoni lill-istituzzjonijiet finanzjarji mhux residenti tat-taxxa f'ras il-ghajn tkun iġġustifikata minn raġuni imperattiva ta' interess ġenerali u ma tmurx lil hinn minn dak li huwa neċċessarju sabiex jintlaħaq l-għan imfittex;

L-Artikolu 49 KE jipprekludi leġiżlazzjoni nazzjonali bħal dik inkwistjoni fil-kawża principali li, bħala regola ġenerali, tintaxxa l-istituzzjonijiet finanzjarji mhux residenti fuq id-dħul ta' interassi miksub ġewwa l-Istat Membru kkonċernat mingħajr ma tagħthihom il-possibbiltà li jnaqqsu l-ispejjeż professjoni direttamente marbuta mal-tività inkwistjoni, filwaqt li tali possibbiltà hija rikonoxxuta lill-istituzzjonijiet finanzjarji residenti;

Hija l-qorti nazzjonali li għandha tevalwa, abbażi tad-dritt nazzjonali tagħha, liema huma l-ispejjeż professjoni li jistgħu jitqiesu li huma direttamente marbuta mal-tività inkwistjoni.

Firem

